# סקירת חודש אוקטובר 2023
# EXPERT פתרונות כלכליים

## מאיר יונה, בעלים שותף אקספרט פתרונות כלכליים לקוחות ומשקיעים יקרים,

אירועי הטבח והזוועות שחוותה מדינת ישראל ביום שבת ה-7/10/2023 ייזכרו לדיראון עולם. למעלה מ-1,400 גברים נשים וילדים, אזרחים וחיילים נרצחו. אלפי פצועים בגוף ובנפש ובנוסף לכל אלו, נכון להיום, ישנם מעל 200 חטופים בידי ארגון הטרור חמאס בעזה. מדינת ישראל יצאה למלחמה, אך הפעם מדובר במערכה שכל העולם מגלה בה עניין בלתי פוסק. לראשונה מזה עשורים, השפעת מלחמתנו בטרור מייצרת אפקט גלובאלי, שרחוק מלהיות זניח.

לא פשוט להתנתק מהטרגדיה ולנסות לזקק אותה להשלכות כלכליות. החודש הסתיים במגמה שלילית בשווקי העולם, על רקע המלחמה בישראל ועליית המדרגה המשמעותית במתיחויות הגיאופוליטיות, וכן עליית מדרגה נוספת בתשואות בשוק האג"ח. תשואות המסלולים הכלליים במוצרים השונים הניבו תשואה שלילית של כ 2% בחודש אוקטובר, עם תשואה חיובית של כמעט 4% מתחילת השנה.

## ישראל

בנק ישראל, עסוק בעיקר בימים אלה בשמירה על שער חליפין יציב ככל שניתן באמצעות תוכנית למכור יתרות מט"ח בסך של 30 מיליארד דולר בשלב ראשון. נושא הריבית המוניטרית נדחק הצידה אולם יהיה זה נכון לצפות לכך שלא תהיינה עוד העלאות ריבית מחד כתוצאה מהשוק הכלכלי שהמערכה הזו יצרה ועוד תיצור, ומאידך, עוד מוקדם לדון בהורדת ריבית במטרה להקל על המשק כתלות בשער החליפין של השקל.

לא יהיה זה מופרך להניח שאת מרבית הוצאות הלחימה יצטרכו אזרחי ישראל לשאת על גבם במשך השנים הבאות. אמנם יחס חוב/תוצר שאיתו נכנסנו למלחמה היה סביר מאוד אולם עלויות המלחמה הכבדות – הישירות והעקיפות יחייבו את הממשלה לגייס חוב בהיקף משמעותי מאוד מחד, ומאידך, גיוס המילואים וחוסר היכולת של המשק לתפקד כבימים רגילים, ישפיע לרעה על התוצר. נקודת האור היא אם אכן תהיה האטה כלכלית, בעולם בכלל ובארץ בפרט. עלויות גיוס החוב ירדו מאליהן והממשלה תוכל לגייס את החוב הזה בעלויות גיוס נמוכות יותר. כרגע רב הנסתר על הגלוי מאחר והתמונה הכלכלית מטושטשת מאוד, לרבות צפי דירוג האשראי של ישראל ביום שאחרי המלחמה. באשר למדד המחירים לצרכן, בטווח הקצר, תיתכנה סטיות לשני הכיוונים בקריאת המדד של חודש אוקטובר ולאחריו של חודש נובמבר, אולם יהיה זה זהיר להניח שהשפעת המלחמה על המדד תהיה דפלציונית. הפעילות הקמעונאיות בארץ (למעט רכישת מזון) ופעילות ענף השירותים נפגעו משמעותית, הצטברות מלאים שלא נמכרו בתקופה הזו לצד חוסר חשק מובן של הצרכנים לצאת ולרכוש, עשויים לגרום למבצעי הוזלות בענף הקמעונאות. במאמר מוסגר, ניתן להתייחס למדד ספטמבר, שירד ב-0.1% לעומת קונצנזוס החזאים שצפה עליה קלה. אולם כאמור לאור מצב הלחימה בעזה, הנתון הזה מאבד ממשמעותו להמשך השנה.

## ארה"ב

מדד המחירים עלה החודש ב- 0.4%, כך שהקצב השנתי נותר ברמה של 3.7%. המשק האמריקאי הוסיף החודש 336 אלף משרות, הרבה מעל הצפי של 170 אלף. לראשונה השנה, חל גם עדכון כלפי מעלה של נתוני החודשיים הקודמים. שיעור האבטלה נותר ברמה של 3.8%. והשכר השעתי עלה החודש ב-0.2%. על פי הקריאה הראשונה, התוצר בארה"ב צמח ב- 4.9% (במונחים שנתיים) ברבעון השלישי, מעל הצפי של 4.3%. זהו נתון הצמיחה הגבוה ביותר מאז הרבעון הרביעי של 2021. מדד ה ISMלמגזר התעשיה עלה החודש לרמה של 49 נקודות, מ- 47.6 בחודש הקודם. מדד מגזר השירותים ירד מעט לרמה של 53.6 נקודות, מרמה של 54.5 לפני חודש, וממשיך להצביע על התרחבות יציבה של הסקטור. המכירות הקמעונאיות הציגו חודש נוסף של הפתעה חיובית מרשימה, על אף סביבת האשראי המאוד הדוקה במשק. הנתון עלה החודש ב- 0.7%, לעומת צפי של 0.3%. נתוני חודש קודם עודכנו גם כן מעלה. הקצב השנתי עלה ל- 3.8%, הרמה הגבוהה ביותר מזה 7 חודשים.

## אירופה

ה- ECBהותיר את הריבית כצפוי ללא שינוי ברמה של 4%. זאת לאחר 10 ישיבות רצופות של העלאות ריבית. מדד המחירים בגוש האירו עלה החודש ב-0.3%, בהתאם לצפי. הקצב השנתי ירד ל- 4.3% מ- 5.2% לפני חודש. זוהי הרמה הנמוכה ביותר מאז אוקטובר 2021. על פי האומדן הראשון, התוצר של גוש האירו התכווץ ב-0.1% ברבעון השלישי, לעומת צפי שיוותר ללא שינוי. מדד מנהלי הרכש למגזר התעשיה בגוש האירו ירד לרמה של 43 נקודות וממשיך להצביע על מיתון מתמשך של מגזר זה. המכירות הקמעונאיות בגוש האירו ירדו החודש ב- 1.2%, הרבה מתחת לצפי לירידה של 0.3%, כאשר ברמה שנתית, המכירות הקמעונאיות ירדו ב-2.1%. שיעור האבטלה בגוש האירו ירד לרמה של 6.4% מ-6.5% לפני חודש, הרמה הנמוכה אי פעם. מדד הסנטימנט הכלכלי עלה לרמה חיובית של 2.3 נקודות, לאחר 5 חודשים רצופים של רמה שלילית. השיפור נובע מירידה מסוימת בסביבת האינפלציה.

כדי לשמור אתכם מעודכנים בנושאים מקצועיים, הקמנו עמוד פייסבוק מקצועי אשר מתעדכן מידי חודש.
כנסו לעמוד (בלחיצה על אייקון פייסבוק משמאל) ועשו לייק, על מנת להישאר מעודכנים.

הסקירה מעודכנת ליום 01.11.2023
אין לראות באמור לעיל תחליף לייעוץ פנסיוני ו/או ייעוץ השקעות אישי המותאם לצרכי הלקוח | הדיווח מבוסס על מידע פומבי לציבור וכן על הערכות ואומדנים, שמטבע הדברים אפשר ויתבררו כחסרים או בלתי מדויקים או בלתי מעודכנים וכן עלולות להתגלות סטיות בין ההערכות המובאות במידע לבין התוצאות בפועל | המידע המוצג בסקירה זו הינו חומר מסייע בלבד ואין לראות במידע זה כעובדתי או כמידע שלם וממצה של ההיבטים הכרוכים בני"ע ו/או בנכסים הפיננסים המוזכרים בו.